

**MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
REPUBLIKE SRBIJE i SRPSKO BIOLOŠKO DRUŠTVO**

**TEST IZ BIOLOGIJE ZA V RAZRED OSNOVNE ŠKOLE
Općinsko takmičenje, 10. 4. 2022. godine**

Šifra: _____

1. Poveži pojam sa njegovim objašnjenjem tako što ćeš upisati odgovarajuće slovo na linijama iza navedene osobine.

Pojam

- 1) Mikroskop____
- 2) Čelija____
- 3) Nasljeđivanje____
- 4) Organizam____
- 5) Vrsta____
- 6) Disanje____

Objašnjenje

- A) Unošenje gasova iz okoline.
- B) Uređaj za uveličavanje sitnih objekata.
- V) Osnovna jedinica građe i funkcije živih bića.
- G) Prenosjenje nasljednih osobina sa roditelja na potomstvo.
- D) Skup svih organizama sa sličnim odlikama i nasljednim materijalom.
- Đ) Drugi naziv za živo biće.

2. Zaokruži slovo ispred živog bića čije su ćelije vidljive golim okom.

- 1) vrabac
- 2) kora drveta
- 3) pomorandža
- 4) krompir

3. Navedene pojmove, obilježene od 1 do 5, poredaj da čine niz koji pokazuje nivo organizacije. (od najprostijeg do najstroženijeg nivoa organizacije).

1) ORGAN; 2) TKIVO; 3) ČELIJA; 4) ORGANIZAM; 5) SISTEM ORGANA

4. Zaokruži T ukoliko je iskaz tačan, odnosno N ukoliko je netačan.

1) Transpiracija se obavlja preko svih vegetativnih organa biljke.	T N
2) Čelije sa hloroplastima nalaze se samo u listovima.	T N
3) Biljke reaguju na draži.	T N
4) Tokom vegetativnog razmnožavanja biljaka ne dolazi do razmjene genetskog materijala.	T N
5) Proces disanja biljaka odvija se isključivo noću, dok se danju samo vrši fotosinteza.	T N
6) Eukariotske ćelije imaju organizovano jedro.	T N

5. Organizmi koji su sposobni da uz pomoć svjetlosti, vode i hlorofila stvaraju hranu i kiseonik su:

- 1) autotrofi
- 2) heterotrofi
- 3) miksotrofi
- 4) biljojedi

6. Zaokruži tačan odgovor. Ukoliko želimo da u naš organizam unesemo što više bjelančevina, konzumirat ćemo:

- 1) bananu
- 2) pirinač
- 3) jaja
- 4) maslac

7. Date organizme razvrstaj u grupe kojima pripadaju:

A) vrganj, B) kukurijek, V) ešerihija, G) papučica, D) rak

- 1) Biljke_____
- 2) Životinje_____
- 3) Gljive_____
- 4) Bakterije i arhee_____
- 5) Protisti_____

8. U tabeli su dati organizmi. Obilježi znakom + koji je tip razmnožavanja prisutan kod datog organizma, a znakom – ako je odsutan tip razmnožavanja.

Tip razmnožavanja	pupljenje	Vegetativno razmnožavanje	Polno razmnožavanje
Organizam			
Bakterija			
Vrabac			
Kvasac			
Šljiva			

9. Koji od navedenih organizama je parazit? Zaokruži tačan odgovor.

- 1) biljna vaš
- 2) hlorela
- 3) sijlepi miš
- 4) bijeli bor
- 5) rastavić

10. Zaokruži T ako je odgovor tačan ili N ukoliko odgovor nije tačan.

1) Biljka izlučuje višak vode uglavnom u vidu vodene pare.	T	N
2) Suv i topao vazduh smanjuje brzinu odavanja vode iz biljke.	T	N
3) Urin (mokraća) sadrži oko 80% vode.	T	N
4) Znoj je sličnog sastava kao i mokraća.	T	N

11. Kapetan Kuka je ozloglašeni neprijatelj Petra Pana. Razvrstaj osobine kapetana Kuke u određene kolone tako što ćeš upisati broj ispred osobine u odgovarajuće mjesto u tabeli. Svaki broj možeš upotrebiti samo jednom.

- 1) dobar plivač
- 2) riđa brada
- 3) govori engleski i svlahili jezik
- 4) oblik uha

Stečene osobine

Nasljedne osobine

12. Prilikom funkcionisanja organizama nastaju štetne supstance kojih organizam treba da se oslobodi. Obilježi znakom + organe/sisteme organa sa odgovarajućim supstancama koje se preko njih izbacuju, a znakom – ako se ne izbacuju.

Supstanca	znoj	Ugljen- dioksid	Voda u vidu vodene pare	mokraća
Organ/Sistem organa				
Sistem organa za disanje				
Koža				
Bubrezi				

13. Saprotofna ishrana prisutna je kod:

- 1) gljiva i nekih bakterija
- 2) samo kod algi
- 3) samo kod biljaka
- 4) biljaka, algi i nekih bakterija

14. Na lijevoj strani su navedene neke od osobina živih bića. Poveži ih sa odgovarajućim primjerima koji su napisani na desnoj strani tako što ćeš upisati odgovarajući broj na linijama iza navedene osobine.

NADRAŽLJIVOST _____
IZLUČIVANJE _____
POKRETLJIVOST _____
RAST I RAZVIĆE _____

1. Azra preskače vijaču.
2. Čovjek se znoji ljeti više nego zimi.
3. Iz jajeta se izleglo mladunče kornjače.
4. Dragan je osjetio miris svog omiljenog peciva.

15. U Venov dijagram pravilno rasporedi adaptacije za odgovarajuću životnu sredinu.

Adaptacije: 1) peraja, 2) škrge, 3) pluća, 4) plovne kožice, 5) vretenast oblik tijela, 6) linjanje, 7) oštri zubi.

